

Ansvarig utgivare: Anders Gemfors
Redaktion: Martti Kaalikoski, Gunnel Lidberg

Resultatandelar

Det är glädjande för Ställskruven att kunna meddela att genom vårt inträde i Sandvik-koncernen får även vi på Sandvik Bahco del i den resultatandelsfond som finns inom koncernen. Detta innebär att nästan alla anställda blir aktieägare i Sandvik AB.

Stiftelse

Genom att Sandvik-koncernen ger en tillräckligt god vinst, avsätts ett visst belopp till en stiftelse, som sedan förvaltar pengarna på ett förnuftigt sätt så att de ger avkastning. Hur stort belopp av vinsten som ska avsättas är en komplicerad matematik som vi inte skall gå in på här. I stiftelsen "Sandvik Resultatandel" finns representanter från både företaget och facken. Stiftelsen skall framför allt placera pengarna i Sandvik-aktier.

Vem blir andelsägare?

Det krävs vissa saker för att man skall få del av en årsfond:

1. Du skall ha varit tillsvidareanställd före 940101 och ha varit anställd under hela -94 eller ha avgått med pension, genom dödsfall eller blivit uppsagd på grund av arbetsbrist under året.
2. Du skall ha fått lön med minst 1,5 basbelopp (52.800:- kronor) under 1994.

Om du får 1,0 andel eller delar av en andel, beror på hur mycket Du har tjänat. Om Du tjänat mer än 4 basbelopp (140.800:- kronor) erhåller du 1,0 andel. Du kan kontrollera Din andelsstorlek genom att dividera Din lön 1994 med värdet av 4 basbelopp. Om du t ex har tjänat 100.000:- kronor under -94, blir Din andel $100.000/140.800 = 0,710$ andelar. Du som är andelsberättigad kommer att få ett besked om hur stor Din andel är. Den som absolut inte vill ha en andel i detta, kan naturligtvis avsäga sig.

Hur stort är värdet

Det är flera faktorer som påverkar andelens storlek. För det första är det naturligtvis avgörande hur mycket som Sandvik-koncernen lämnar som resultatbonus till årsfonden. Dessutom påverkar antalet andelar värdet, dvs hur många anställda som skall vara med och dela på årsfonden. Eftersom stiftelsen skall placera pengarna i aktier och framför allt i Sandvik-aktier, är utvecklingen på Stockholms Fondbörs av avgörande betydelse. Sandvik-aktien har det senaste året haft en mycket gynnsam utveckling, vilket påverkar värdet av andelarna i resultatfonden. Värdet av en 1,0 andel är i dag cirka 15.900:- kronor.

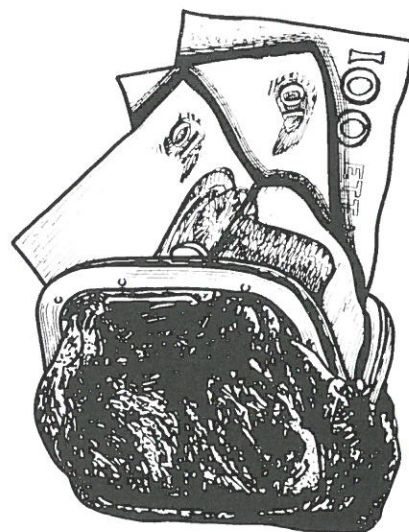
Bundna pengar

Årsfonden för 1994 kan Du inte ta ut omgående, utan pengarna kommer att vara bundna i fonden i tre år. Förhoppningsvis kommer värdet att öka ytterligare under den här tiden, så att Din andel blir ännu större om tre år.

Om Du slutar vid företaget får du behålla din andel. Det är viktigt att Du behåller Ditt andelsbesked som en påminnelse. Det är också viktigt att Du meddelar om Du flyttar, så att företaget kan hålla kontakt och informera Dig om läget. Andelen är personlig och kan inte överlåtas, säljas eller belånas. Den som pensioneras från företaget kan, om han eller hon vill, få ut sin andel innan de tre åren gått.

Deklaration och skatt

Under den treårsperiod som pengarna är bundna i fonden, behöver man inte tänka på att deklarerat eller att skatta för andelens värde. Stiftelsen deklarerar och betalar skatt på värdet och värdeökningen. När andelen betalas ut efter tre år, måste den tas upp som inkomst av tjänst i deklarationen. Stiftelsen skickar en kontrolluppgift.

Vad har hänt på marknadssidan i år?

Kraftig tillväxt i Asien

– Året har börjat bra och säljbolagen ligger 12 % över budget. Jag kom nyligen hem från en treveckors resa i Indonesien, Thailand, Malaysia och Singapore. Vi har bara i år ökat försäljningen med 80 % där ute och ekonomierna växer kraftigt med 8 - 9 % per år. Med den här trenden är Sydostasien större än Norden på våra produkter om sex år! Vi skall också anställa säljare för bearbetning av den växande elektronikindustrin i Asien.

Nylanseringar i USA och Sydamerika

– Vi har även varit i USA och lanserat ERGO mot bilindustrin och vi går igång med en nylansering i Sydamerika i sommar, då Gunnar Larsson skall resa i Peru, Colombia och Venecuela och utbilda säljare i två veckor.

– Jag vill speciellt tacka alla som jobbat hårt med att införa vår nya rostskyddsolja och de nya förkromade ERGO-tängerna. Det ställs enorma krav på rostskydd i det heta och fuktiga klimatet när vi nu satsar hårt på försäljning i Asien och Sydamerika.

Nya produkter på Köln-mässan

– Det 40-tal nya ERGO-produkter vi lanserade på Köln-mässan i Tyskland i mars har fått fin respons.

– Jag kan också glädja produktionsen med att vi faktiskt inte bara "lägger

Ställskruven intervjuar vår marknadschef, Mikael Brelín.

till och lägger till" nya produkter, utan också att vi kommer att ta beslut om att lägga ner 160 gamla, trögrörliga produkter i april. De står för en mycket liten del av försäljningen.

Vi har blivit flera snäpp bättre!

– Det enklaste sättet att sälja mer är att ha bra leveransservice och hålla säljbolagen på gott humör genom att alltid vara tillgängliga och snabbt svara på fax, memo och per telefon. Vi gjorde en enkätundersökning i mars, där många säljbolag talade om att vi hade blivit mycket bättre på "snabba svar" jämfört med förra året.

Projekt på gång

– Vi håller på med ett stort projekt

där vi analyserar våra konkurrenter för att kunna bli "ett snäpp bättre".

– Vi skall också göra ett par marknadsundersökningar där slutanvändare skall svara på hur våra produkter kan bli ännu bättre. Vi håller på med ett program där marknadsavdelningen skall "prya" ute på säljbolag, så vi får ännu bättre förståelse för kundernas krav på oss.

– En projektgrupp arbetar med att ta fram nya moderna, miljövänliga förpackningar för alla våra produkter. Vi håller också på att analysera våra förpackningskvaliteter, eftersom de idag ofta måste brytas i lagren till höga kostnader.

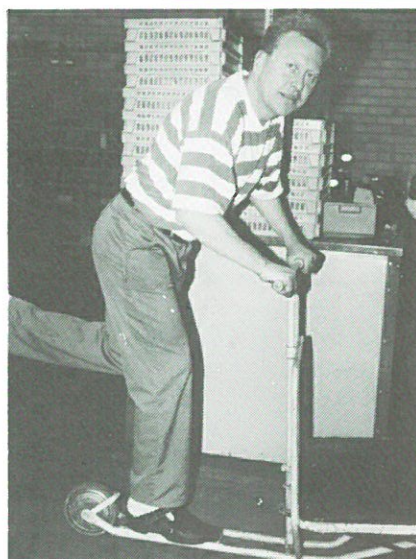
Nyheter för säljarna

– Grabbarna och tjejerna har gjort ett fantastiskt jobb med två nya fina ERGO-kataloger för tänger och skiftnycklar, tre nya demoväskor för säljarna och ett nytt fint butiksexponeringssystem för tänger.

Strid ström av besökande säljbolag

– Det stora intresset för Sandvik Bahco märks verkligen på antalet besök av distributörer och säljbolag som ökar kraftigt.

I maj ordnar vi en produktutbildningskonferens för 20 man, i augusti kommer det engelska säljbolaget med 30 man och tätt därefter det tyska bolaget med hela 35 man!

Man vinner på att motionera

Mars månads motionskampanj "Prima Liv" lockade ett stort antal motionärer.

En cykel lottades ut som första pris och vanns av en glad och lycklig Roine Alexandersson.

Roine cyklar till och från jobbet varje dag hela året och han berättade för Ställskruven att han var i verkligt behov av en ny cykel. Bara några dagar innan "Prima Liv"-vinsten, var han inne på Cykel-Hörnan och tittade på en ny cykel.

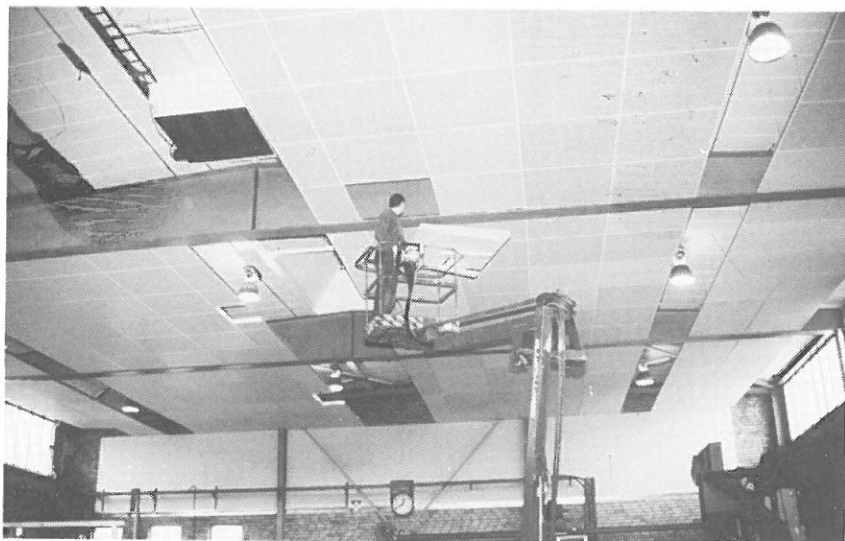
Så grattis till nya cykeln Roine!

5 stycken Bellman-lotter lottades också ut och vanns av:

Eva Kourilova, Bernt Berglund, Anne-Marie Ahlgren, Cissie Sköld, Bo Bengtsson.

"Prima Liv" pågår även under april, så ut och gå, jogga eller motionera på annat sätt. Som Du ser så kan det löna sig.

En riktig "Takhöjdare"

På PV Smide

Smedjans nya tak börjar att ta form. Taket har sänkts åtskilligt för att skapa en bättre bullerdämpning. Som man kan se på bilden till vänster läggs taket i lösa rutor, vilket gör att det är enklare om man måste byta ut delar av taket. Taket blir ljus och fint och skapar ett intryck av vardagsrum (nästan).

Ställskruven till Gunnar Lundblad, smideschef:

– Nu har Du bara golvet kvar - sedan har vi Europas, ja kanske världens snyggaste smedja här i Enköping!

"Linjalfabriken" till Portugal

De som hade förmånen att gå på utbildningen "Linjalfabriken", som genom AMU genomfördes på våra produktverkstäder för ett par år sedan, kommer säkert ihåg att det var en mycket rolig och stimulerande utbildningsform.

"Linjalfabriken" gav en inblick i produktionsekonomi, ledtider, kvalitet, arbetsorganisation och gruppsam-

verkan. Utbildningen innebar att man jobbade i en miniatyrfabrik, där man producerade linjaler. Förutsättningarna ändrades för deltagarna och de fick anpassa sig hela tiden. Kursdeltagarna fick därför en bra inblick i hur ett företag fungerar.

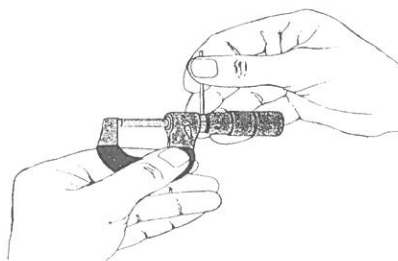
Utbildningen ska nu genomföras på Sandvik Saws and Tools fabrik i Portugal, där samtliga anställda ska genomgå "Linjalfabriken".

Stig Lenell på AMU (vår hyresgäst), åker till Portugal i början på maj för att installera all utrustning som hör till utbildningen.

Mätutbildning

Samarbetet med AMU och Stig Lenell fortsätter med en mätutbildning som startar inom kort för personalen på Brotschavdelningen.

Utbildningen utförs genom självstudier på en persondator, vilket innebär att eleven får studera i egen takt.

Kallsvärtning

Mats Eriksson, PV Tänger.

I förra numret av Sällskruven presenterade Rolf Appelkvist försöken med att införa kallsvärtning av tänger istället för att varmsvärta.

Rolf berättar att vi nu har kört ca 45.000 tänger på försök och det har visat sig ge ett mycket fint resultat. Tängerna blir svartare än tidigare. Dessutom är metoden snabbare och den är bättre ur arbetsmiljöhänseende. Det kunde Mats Eriksson, som jobbar med svärtningsanläggningen, bekräfta för Ställskruven. De saltavlagringar som fanns i tängens led är helt borta idag.

Rolf berättar vidare, att eftersom testkörningarna gått så bra, ska vi nu köra samtliga standardtänger i kallsvärtningen. Målsättningen är att kunna köra alla våra svärtade produkter med den nya metoden, men det kräver ytterligare tester, eftersom olika material ger olika resultat. – Jag tror att vi kan lösa problemen, avslutar Rolf.

Vi presenterar **SANDVIK BAHCO IF**

Den 30 mars hade vår idrottsförening årsmöte. Styrelsen omvaldes med ett undantag. Som ny suppleant kom Jannike Björkman, Sandvik Bahco Norden, in.

Ordförande: Rolf Smedberg

Ordinarie styrelseledamöter: Göran Mörlin och Michael Carlsson.

Suppleanter: Delia Grönlund, Ove Tibbelin, Thomas Munther och Jannike Björkman.

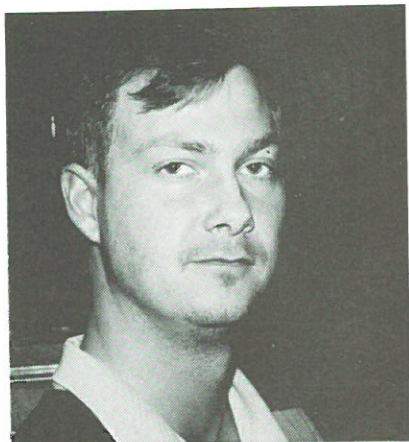
Föreningen har en bred verksamhet för anställda inom Sandvik Bahco och Sandvik Bahco Norden. Förutom idrottsgrenarna här nedan försöker föreningen på olika sätt stötta personalen för en aktiv fritid. Som exempel kan nämnas att idrottsföreningen betalar hälften av ett årskort till badet i Idrotts- huset. Man kan tex också få startavgiften betald om man anmäler sig till någon tävling.

Om Du är intresserad av att vara med i någon idrottsgren, kan Du kontakta respektive sektionsledare här nedan.

Du kanske är intresserad av någon idrott som inte finns med här, tag då kontakt med Rolf Smedberg på telefon 2795, så kanske det går att starta upp det som Du skulle vilja syssla med.

Sektionerna som är angivna här nedan och på sidan intill, är vad som finns inom Sandvik Bahco IF idag:

Innebandy

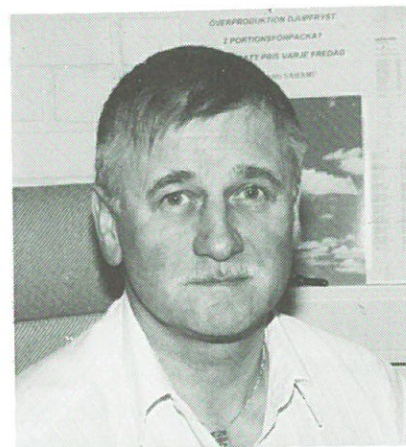
*Magnus Södergran,
PV Tänger, tel 2722.*

Gymnastik

*Kersti Leijon, Sekretariat, tel 2842
(Anne-Marie Ahlgren,
Växel/Reception)*

Bowling

*Bernt Berglund, Förrådet, 2772
(Sören Isaksson, PV Skiftnycklar)*

Badminton

*Per-Arne Oskarsson,
PV Smide, tel 2795.*

Cykel

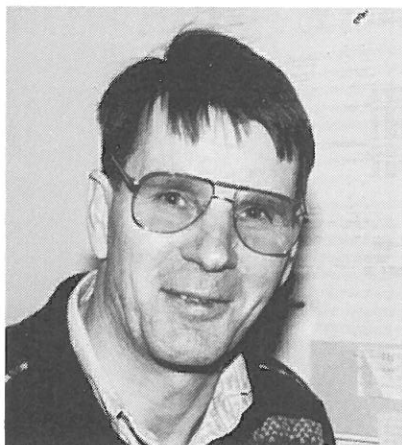
*Bennet Ernlund,
PV Skiftnycklar, tel 2786
(Gunnar Lundblad, PV Smide)*

Skytte

*Roger Malmström,
PV Skiftnycklar, tel 2927
(Göran Mörlin, PV Tänger)*

Bordtennis

Ingemar Johansson,
Fastighet, tel 2721
(Sveta Kovacec, PV Tänger)

Friluft och skidor

Friluft

Sonja Hagelin, PV Smide, tel 2795
(Suoma Kögäs,
Ekonomiavdelningen)
(Jannike Björkman,
Sandvik Bahco Norden)

Skidor

Sonja Hagelin, PV Smide, tel 2795.
(Stig Eriksson, Fastighet)

Nyanställ- ningar

I januari berättade vår VD för vår konkurrerande tidning, Enköpings-Posten, om att Sandvik Bahco kommer att behöva nyanställa mellan 10-15 medarbetare i vår produktion. Sedan den dagen har telefonen gått varm på Personalavdelningen. Som vi alla vet är arbetslösheten i landet stor och även så i Enköping. Ett 80-tal ansökningar om jobb har kommit in sedan januari. Från nyåret och fram till den sista mars har 15 nya medarbetare börjat i vår tillverkning, enligt nedan.

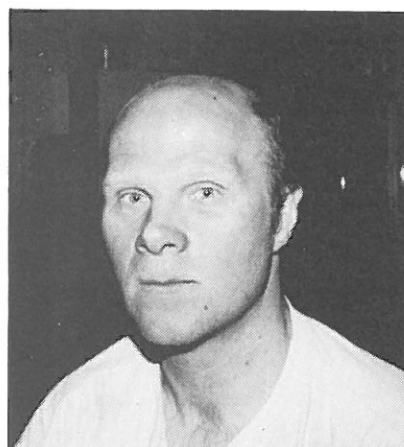
På PV Smide:	4 st
På PV Skiftnycklar:	4 "
På PV Tänger:	7 "

Rinkbandy

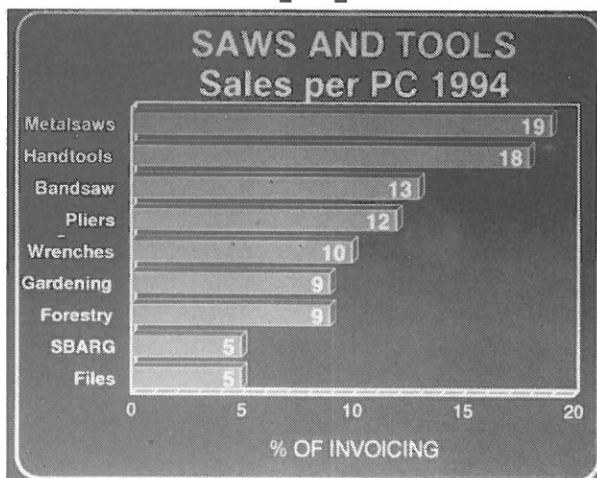
Göran Mörlin, PV Tänger, tel 2747
(Lennart Karlsson,
PV Skiftnycklar)

Fotboll

Lars-Göran Åhs,
PV Smide, tel 2795
(Lennart Karlsson,
PV Skiftnycklar)

Vi ska bli "Ett Snäpp Bättre!"

Vid en jämförelse av försäljningen från respektive PC visar det sig att Sandvik Bahco har "spottat upp sig" och 1994 hamnade vi på en fjärde plats bland alla PC'n inom Saws and Tools.

Som man kan se på bilden har PC Metalsaws i Lidköping vunnit kampen med 19 % av den totala faktureringen. Som god tvåa kom PC Handtools i

Bollnäs med 18 % av den totala faktureringen och trea kom PC Bandsaws med 13 %. Bara en procent efter kom vi

i Enköping på fjärde plats, så nog borde vi kunna bli "Ett snäpp bättre" 1995.
Martti, Ställskruven.

Flera "Snäpp Bättre" - På Data

Startar i maj

Många av oss, som behöver lära sig data från grunden eller förbättra sina

datakunskaper, fick för en tid sedan göra en test av våra datakunskaper. Vi har nu gått igenom testerna och gjort gruppindelningar för kommande utbildningar.

Den 9 maj startar de första grundutbildningarna med totalt 16 deltagare. Kallelser kommer att skickas ut fredag den 28 april.

Du som inte blir uttagen till de två första grupperna, kommer att kallas till utbildning under hösten -95.

Egen datastudio

Datautbildningarna kommer att be-

drivas genom TBV i datastudio här på företaget.

Sedan en tid tillbaka är TBV i Enköping en av våra hyresgäster och hyr bla gamla konstruktionskontoret på andra våningen i den äldre kontorsbyggnaden. (Några känner kanske lokalen bättre som Sture Lestanders square dance-hall). Där har nu i alla fall inretts till en datastudio och det är där vi ska trimmas inför framtidens ökade krav på datakunskaper.

Så framåt vintern har nog de flesta av oss blivit **"Flera snäpp bättre" på data.**

Studieresa för förslagsställare

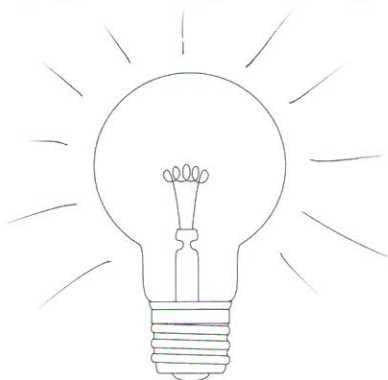
Lennart Lindström, Göran Johansson, Mats Eriksson och Sven Fischer var 1994 års lyckliga vinnare av studieresan till Sandvik Coromant i Gimo, som genomfördes den 30 mars i år.

Besöket började med en företagspresentation där man fick reda på att Gimo-fabriken startade 1951. Volymmässigt tillverkas där 1,5 miljoner hårdmetallplattor och cirka 8.000 hållare för plattorna per vecka. Efterfrågan är idag så stor att man skall utvidga fabriken och nyanställa ett 100-tal personer. Man är idag 1.350 anställda.

En presentation gjordes av deras lönesystem, som var uppbyggt med grunddel, kunskapsdel och bonusdel, där kvalitet, verktygskostnader, produktivitet m m ingick. Fördelningsramen var 70 - 10 - 20 %.

Efter detta genomfördes en rundvandring i fabriken för hållartillverkningen, vilken innehöll en stor mängd av CNC-svarvar, där även fräsoperationer kunde utföras. Hårdavdelningen styrdes automatiskt, där man endast laddade och lossade satskorgarna. Sandvik Coromant har fyra centrallager - Gimo, Holland, USA och Japan.

Efter rundvandringen inmundigades lunch. Efter lunchen presenterades förslagsverksamheten vid Gimo-fabriken. Noterbart är att man där har ett idéombud på varje avdelning. Avsikten var att snabba på beslutsprocessen.

Besöket avslutades med en rundvandring i fabriken för tillverkning av plattorna. Intrycket från denna fabriksdel

var att det var högteknologiskt, dvs hög automatiseringsgrad med mycket små toleranser på detaljerna. En automat som utförde avsyning och paketering av skär med hjälp av visionskameror var under inkörning.

Vem vet, för 1995 kanske det blir Din tur att åka på studieresa, så **tänk till och lämna in förslag på det som borde gå att göra lättare och bättre.**

Bennet Ernlund, Konstruktör på PV Skiftnycklar och ordförande i Förslagskommittén.

Bilden ovan är tagen vid en lunch i matsalen den 6 april för förslagsställare som belönades för sina inlämnade förslag.

Från vänster: Mats Eriksson, Sven Fischer, Lennart Lindström, Bengt-Ola Kvist, Börje Lundh, Britt Lindström och Bengt Axelsson.

Kostinformation

Det är ingen nyhet att maten vi äter påverkar vår hälsa. Näringsexperterna är ense: Äter vi mindre mängd fett totalt och samtidigt byter mättat fett till omättat, samt ser till att få i oss mer fibrer, så mår vi mycket bättre.

Risken att drabbas av hjärt/kärlsjukdomar (på grund av höga kolesterolvärden), diabetes, övervikt och högt blodtryck skulle dessutom minska.

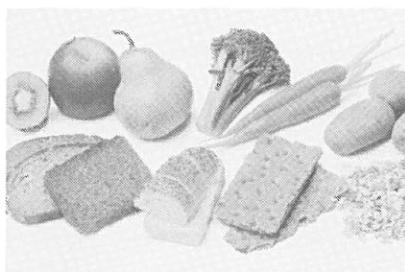
Mättat fett finns mest i feta mejeri- och charkuterivaror, t ex fet mjölk, grädde, ost, smör och korv. Du behöver inte undvika sådan mat helt och hållet, men det är bra att vara sparsam med den.

Omättat fett finns i vegetabiliska oljor, mjuka margariñer, nötter och mandlar samt i fisk. För hälsans skull är det bra att få i sig mer omättat fett än mättat - varje dag.

Detta gäller vuxna, barn däremot behöver mera fett!

Fibrer

Fibrer är ämnen som inte kroppen tar upp som näring. De passerar bara

genom kroppen, men gör en massa nytta på vägen. Fibrer finns bara i livsmedel från växtriket. Det finns t ex inte fibrer i kött, fisk, ägg eller mejeriprodukter.

Mer än hälften av de fibrer vi äter kommer idag från bröd och andra spannmålsprodukter. Andra viktiga fiberkällor är potatis, rotfrukter och frukt. En mindre andel av fiberintaget kommer från grönsaker. När vi äter grönsaker äter vi mest sallad, tomat och gurka. Bortsett från tomat är detta grönsaker som mest är ägnade att pryda en tallrik. Många andra grönsaker är både mer rika på fibrer och innehåller mer av andra näringsämnen. Det finns olika typer av fibrer.

En typ av fiber påverkar tarmen och motverkar således förstoppning. Den sortens fiber finns mest i skaldelarna av vete. Grovt bröd och vetekli är alltså effektivaste sättet att sätta fart på magen.

En annan typ av fiber hjälper till att hålla blodsocker och blodfetter på plats. De finns i övriga fiberrika livsmedel - ärtor, bönor, linser, rotfrukter, andra grönsaker, frukt, havre och råg.

(Texten hämtad från Van den Bergh Foods broschyr.)

Svensk Mästare

Äntligen har vi här på Sandvik Bahco fått en svensk mästare. Han heter **Lennart Lindström** och jobbar på PV Skiftnycklar.

Lennart vann sitt svenska mästerskap i pimpelfiske. Tro inte att det är en sport för folk med dålig kondis. **Lennart borrade ca 70 hål genom meter-tjock is** för att kunna erövra sitt mästerskap. **Vi alla gratulerar till vinsten.**

Fästingvaccination

Du som är mycket ute i skog och mark, på Mälaröarna och i skärgården, för Dig är risken större att få fästingbett. Av fästingbett kan man få två olika sjukdomar, dels Borelia, mot vilket man kan behandlas med penicillin. Om Du får en stor rund rodnad runt insticksstället skall Du uppsöka läkare.

Givetvis skall man så snabbt som möjligt försöka få ut hela fästingen. Dra rakt upp, använd ej feta krämer, lösningsmedel, bensen eller dylikt!

Det andra är sk TBE, vilket är fästingburen hjärnhinneinflammation och det är mot denna man vaccinerar sig. Detta kan Du få hjälp med via Företagshälsovården. Man skall ta tre injektioner - de två första med en månads intervall och den tredje efter ett år. Varje injektion kostar 230 kronor.

Rökavvänjning

Det går fortfarande att få **gratis** hjälp med att sluta röka eller snusa medelst Nicorette plåster och tuggummi. Många har redan blivit hjälpta!

Du som försökt sluta och ej lyckats, kan också komma igen för hjälp. Den här gången kanske det lyckas.

Hör av Dig till Företagshälsovården!

Ella Borg, Företagssköterska.

J.P. Johansson-Sällskapet årsmöte

J.P. Johansson-Sällskapet hade ordinarie årsmöte onsdagen den 5 april i närvaro av 45 deltagare. Årsmötesförhandlingarna och programmet i övrigt var förlagda till AB Sandvik Bahcos lokaler. Mötesförhandlingarna leddes av Bengt Björkman och protokollet fördes av Björn Juhlin. Hans E Söder, Västerås omvaldes som ordförande.

Till styrelsen i övrigt valdes som ordinarie ledamöter Lars Eklund, Björn Juhlin, Ola Södergran och Gösta Johnsson, samtliga från Enköping. Som suppleanter valdes Anne-Marie Ahlgren, Enköping och Lennart Örn-dahl, Ekolsund.

Ur verksamhetsberättelsen kan nämnas invigningen av J.P. Johansson Museet samt att medlemstidningen J.P-BLADET utkommit i två ordinarie och ett extranummer. Ett lunchseminarium anordnades på temat

uppfinningar, patent och mönster-skydd.

Under 1994 har medlemsantalet stigit till 259 varav 242 privatperso-ner och 17 företag. Under J.P. Johans-son Museets första sju månader har 924 besökare sett samlingarna av pa-tenthandlingar, produkter, fotografier och övrigt industrihistoriskt mate-riel.

Efter mötesförhandlingarna intog deltagarna förtäring. Därefter fick de en mycket intressant och uppskattad guidning på verkstaden. Då produktion pågick fick gruppen bland myck-et annat se marknadens modernaste, sjätte generationen Bahco-skiftnyck-lar tillverkas.

Årsmötesprogrammet avslutades med besök i J.P. Johansson Museet. Där tilldrog sig den nästan fullskali-ga, välutrustade modellen av J.P. Jo-hanssons första smedja stort intresse.

Hans E Söder

ESK

Med de här snygga brallorna kommer det säkert att gå bra för "de våra" i division II Västra Svealand under den här spelsäsongen. Vi håller tummarna.

Sandvik Bahco stöttar idrottsföreningarna i Enköping - Ett socialt ansvarstagande som företaget tar. Företaget försöker att stötta stora som små klubbar som bedriver ungdomsverksamhet för att ge möjligheter till bra fritidssysselsättning för våra anställda och deras familjer samt andra boende i Enköping.

På bilden ser Du ett exempel på hur Sandvik Bahco syns på ESK's spelardräkt i år. Spelaren på bilden heter Joakim Jonsheden.

Vinnare

"Finn fem fel" - Tävling i Ställskruven 2/95

De fem vinnarna blev:

**Bo Pettersson, Taisto Pihlaja, Christer Wallander,
Börje Thelin och Raija Olli.**

Varsin Bellman-lott finns att hämta på Personalavdelningen.

Grattis och lycka till!

Finn fem fel

Rätt bild

Bild med fem "fel"

Ringa in de fem "felen" på den högra bilden ovan och skicka eller lämna in Din lösning till Gunnel på Personalavdelningen senast den 7 juni. Penning-lotter som priser till de fem först öppnade rätta lösningarna.

Namn